

М О Т И В И

на

Роман Тодоров Николов – съдия в РС Брезник по повод кандидатурата ми за изборен член на ВСС

Уважаеми колеги,

Висшият съдебен съвет е най-важният орган на съдебната власт, гаранция за независимост на съдебната система и двигател за нейното развитие. Аз като съдия и човек съм свикнал да нося отговорност и да бъда последователен и предвидим в действията си. Отговорността на членовете на ВСС е изключително голяма, както пред магистратите, така и пред обществото. Кандидатирането ми за изборен член на ВСС от квотата на съдиите е дълго обмисляно решение, съпроводено с много въпроси, отговорите, на които ме мотивираха да дам съгласието си на колегите да издигнат кандидатурата ми. През всичките 19 години, в които съм в съдебната система съм работил за издигане авторитета и по-доброто обществено мнение за тази система и като редови съдия, и като административен ръководител. Убеден съм, че мога да нося отговорността да бъда член на ВСС, където без съмнение задълженията и отговорностите, първо са най-големи и второ засягат цялата система.

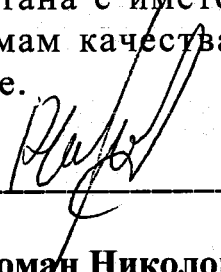
Работя в съдебната система от 1998 г., първите година и девет месеца, като съдия-изпълнител, съдия по вписванията и нотариус, а след 2000 г. до настоящия момент като районен съдия. През всичките тези близо 19 години съм разглеждал дела от всички области на правото, подсъдни на Районен съд – граждански, наказателни и административни. За това време българската съдебна система, и аз като част от нея, преминахме през множество етапи на развитие с основната мотивация да работим за налагане върховенството на закона и за отстояване независимостта на съдебната система, като гаранция за основните права и свободи на гражданите.

Считам, че ако бъда избран, присъствието ми в състава на новия ВСС, в качеството ми на съдия от малък

първоинстанционен съд на първо място ще даде представителност на магистратите от всички районни съдилища в страната. На следващо място ще спомогна работата на съвета за откриване, обсъждане и решаване на проблемите и в най-многобройното ниво на съдебната система.

Самочувствието ми на свободен и независим човек и съдия ми дават вяра, че ако бъда избран, ще защитавам интересите на всички съдии и ще използвам всички законови възможности, за да отстоявам позициите си. Според мен е изключително важно на тези избори във Висшия съдебен съвет да влязат честни и почтени хора, които неотклонно да следват принципите на морала и честността в работата си. Изградил съм собствен авторитет и мога да застана с името си и да отстоявам идеите си. Убеден съм, че имам качества да ги реализирам, ако ми се гласува това доверие.

С уважение: _____

Роман Николов

КОНЦЕПЦИЯ ЗА РАБОТАТА НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ОТ

**Роман Тодоров Николов – съдия в РС
Брезник, кандидат за избран член на ВСС**

Истинският смисъл на демокрацията е реалното разделение на властите. Смятам, че преди да говорим за концепции, стратегии и всякакви визии за развитието на съдебната система, следва да изложим защо според мен 28 години след смяната на модела на управление на държавата се налага да коментираме независимостта на съдебната система в Република България? През годините на „прехода“, всички политици, без изключение, непрекъснато и последователно се стремяха да наложат контрол на независимостта на Съдебната власт в България. Този стремеж винаги става под формата на „реформиране“ – на закони, на институции, на структури и т.н. Но всички тези „добри намерения“ се осъществяват от „правилно“ подбрани „подходящи кадри“ на ключови ръководни позиции, или чрез финансов, институционален и всякакъв вид натиск върху инакомислещите, които се отклоняват от линията зададена от силните на деня.

Във време, когато обществото ни е тотално обезверено, когато за младите български граждани, единственият изход е терминал 2, когато границите между добро и зло, между правилно и неправилно поведение се размиват, когато модел за подражание в обществото ни са поп фолк изпълнители и странно бързо натрупали състояние бизнесмени, с големи мускули, точно в това време съдът следва да излезе напред и да бъде основен стълб на обществото. За да се случи това смятам, че следва да се гарантира не само от закона, но и от тези, които го прилагат, чрез свободно представяне на позициите на магистратите, отстояване на разделението на властите и личната мотивираност на всеки съдия да даде най-доброто от себе си като човек и професионалист. След тоталната и повсеместна атака съдебната система да бъде дискредитирана, разединена и поставена под контрол, сега от изключително важно значение са качествата на личностите, които ще станат членове на Висшия съдебен съвет. За съхраняването на това демократично достижение – разделение на властите, си струват усилията на всички честни и добронамерени граждани, чиито права да бъдат защитени от безпристрастен и справедлив съд.

Висшият съдебен съвет е органът, който по силата на Конституцията и закона има задължението да представлява съдебната власт, да осигурява и отстоява независимостта ѝ, да определя състава и организацията на работата на съдилищата и да обезпечава тяхната дейност без да се намесва в нейното осъществяване.

ВСС осъществява дейността си само в рамките и въз основа на установените в Конституцията и Закона за съдебната власт правомощия. Висшият съдебен съвет е отговорен за обсъждане и приемане на проекта на бюджет на съдебната власт и контролира изпълнението му; назначава, повишава, премества и освобождава от длъжност магистратите; налага дисциплинарни наказания по законово установен ред; организира тяхната квалификация; определя броя на съдебните райони и седалищата на съдилищата; броя на съдиите, прокурорите и следователите по съдилища, прокуратури и следствени служби, както и други, определени със Закона за съдебната власт. Посочените задължения поставят пред ВСС необходимостта от формиране на политики в няколко основни насоки.

В следващото изложение ще се спира на някои от най-важните акценти, по които смятам да работя ако бъде избран за член на Висшия Съдебен Съвет.

I. Независимост

Основен метод за гарантиране на независимост на съдебната система е създаването на независим съдебен съвет, в който решаващото влияние да имат съдии, избрани от своите колеги съдии. Безспорно определящ за независимостта на съдебната система е принципът съдиите, членувачи в съвета (или поне мнозинството от тях) да бъдат избирани от своите колеги. В този смисъл ако бъде избран за член на ВСС още от първия ден ще настоявам, ще убеждавам да бъде променена Конституцията в частта ѝ относно броя на членовете на ВСС избирани от магистратите и членовете избирани от Парламента. Моето предложение е да бъде изрично да се разписано, че поне половината от избраните от Парламента членове на съдийската колегия на ВСС, трябва да са действащи съдии, предложени от Общото събрание на съдиите. Това е кауза, за която ще работя и ще продължавам да отстоявам.

Друг изключително важен според мен, елемент за независимостта на съдебната система е единството на действията и посланията на ВСС. Висшият съдебен съвет е орган, който ръководи и администрира дейността на всички съдилища и разделение на малки и големи съдилища, общи и специализирани от различен вид, според натовареност или според региона и според всякакви други признаци, заедно с произтичащото от това противопоставяне, е абсолютно

недопустимо. Подобни действия са изключително демотивиращи и водят до апатия и пълно недоверие към ВСС сред съдиите. Това налага Висшият съдебен съвет да формира политика на отстояване на независимостта, както на съдебната система като цяло, така и на всеки отделен съдия. Ще работя с цялата си енергия и страст всеки един съдия, от най-малкия съд до най-големия да вижда в членовете на ВСС хора, които са изцяло отдадени на решаване на професионалните им проблеми.

Висшият съдебен съвет има централна роля в отстояване на съдийската независимост. Наложително е да се създадат ясни подробни правила за реакция на Висшия съдебен съвет при констатирани посегателства върху съдийската независимост, който задължително да включват изслушване на засегнатия магистрат. В тази връзка считам, че ВСС следва да промени и своята медийна политика. За съжаление установената практика до момента е от страна на ВСС да няма никаква реакция на негативни публикации, дори когато от тях може да се установи, че се касае за организирана медийна кампания против отделен съдия или съд. Това се отразява не само на доброто име на конкретния колега, но и на доверието към съдебната система като цяло. Многобройните социологически изследвания недвусмислено показват, че недоверието към съдебната система е достигнало до ниво, като обобщения извод е, че правосъдие в държавата няма. А действителността е съвсем друга. Мнозинството съдии съвестно и почтено изпълняват задълженията си, с цената на огромни усилия успяват да решават делата качествено и в разумен срок, често лишавайки се от личен живот. Техният професионализъм следва да получи адекватна защита от ВСС, като се приемат правила, с които във всеки отделен случай се даде възможност на засегнатия магистрат да може да изложи своята позиция. В случай, че изнесената негативна информация бъде потвърдена, ВСС следва незабавно да информира в СМИ за взетите мерки, а в случай, че се окаже невярна, наред с огласяването на този резултат, съдията или съдът, срещу когото е насочена, следва да получи ясно изразена подкрепа.

II. Съдебна карта

Реформата на съдебната карта е в процес на обсъждане и според мен е необходима. За абсолютно погрешно обаче считам схващането, че промяната на съдебната карта е само и единствено в правомощията и компетенциите на съдебната система. Напротив, на първо място според мен, предвид значителното намаляване на населението и неговата миграция към големите градове и извън границите на България, следва да се извърши промяна на административно

териториалното деление на страната. Това обаче е политика, която е извън компетенциите на ВСС и съдебната система, като цяло. На следващо място е въвеждането на работещо „електронно“ правосъдие – започнал процес, който е от изключителна важност за дейността на съдебната система и е регламентиран в новата Глава осемнадесета „А“ на ЗСВ. Към така създадената рамка, е необходимо да се пригледат и доразвият съществуващите отделни елементи на електронното правосъдие.

Едва след като са налице тези предпоставки трябва да се намери баланс между законовите задължения за постановяване на съдебните актове в разумен срок и другото такова – да са качествени и справедливи. Към настоящия момент следва да се отчита натовареността на отделните органи на съдебната власт и на базата на един сравнителен анализ върху основата на обективни критерии да се извърши обсъждане сред всички съдии за прекрояване на съдебната карта на България според реалната натовареност на съдебните органи, без при това да се допусне негативно отражение върху осигуряване на достъп до правосъдие.

III. Натовареност и съдебна статистика

Въвеждането на система за оценка на натовареността е неоспоримо достижение на действащия Висш съдебен съвет, което е важно да бъде доразвито и усъвършенствано. Върху системата все още има да се работи, но обсъжданията сред съдиите трябва да продължават, като ВСС следва да има обратна връзка за всички предложения. При анализ на резултатите от програмата и данните от съдебната статистика може да се установи наличието на непропорционално натоварване в съдилищата и произтичащите от това нужди за промяна на щата им. Считам, че ВСС трябва да прояви по-голяма активност и да провежда срещи с Административни ръководители от малко и много натоварени съдилища от един съдебен окръг, с цел преместване на съдии и съдебни служители от слабо натоварените съдилища, към силно натоварените по реда на чл. 194, ал. 2 от ЗСВ – за съдиите и 343, ал. 2 от ЗСВ във връзка с чл. 133, ал. 2 от ПАС – за съдебните служители. Подобен подход би помогнал да се регулира натовареността, освен това би запазил кадри, в които е инвестирано в обучения и подобряване на квалификацията да останат в системата.

Друга възможност, която виждам за регулиране на натовареността е да се търси активно и последователно взаимодействие със законодателната власт за промяна на

нормативната уредба, както в гражданското, така и в наказателното право.

IV. Атестиране, конкурси, кариерно израстване

Високите професионални умения и моралната устойчивост на магистратите са предпоставка за ефективно правосъдие и за самото функциониране на съдебната система. Подготвените и независими съдии са предпоставка за качествено изпълнение на задълженията, които с актовете и действията си гарантират независимостта и безпристрастността на системата. Действащата Наредба за атестиране е подробна и насочена към създаването на условия за възможно най-обективно оценяване работата на всеки един съдия. Считам обаче, че атестационната оценка следва да бъде изготвяна само от становището на съответната комисия за професионална етика, но не и от мнението на Административния ръководител.

Според мен следва да бъдат усъвършенствани процедурите за заемане на длъжност, преместване или повишаване в длъжност в органите на съдебната власт. На съдиите следва да бъде гарантирано предвидимо и обективно кариерно израстване, което да е основано на спазване на изискванията за заемане на длъжност в съдебната система, атестирането, оценка на цялата им дейност и личните им качества.

Ще настоявам да бъде променена нормативната уредба, така, че първоначално назначаване в съдебната система след външен конкурс да е възможно само за Районните съдилища, но не и за по-горните нива на системата.

От 10 години повишаването в длъжност и преместване стават само с конкурси. Фактът, че нормативната уредба претърпя няколко значителни промени за времето на съществуването си, говори за това, че тази практика не е могла да се реализира пълноценно. Според мен централизиран конкурс на национално ниво следва да има само при първоначално встъпване в длъжност. Конкурсите за повишаване и преместване следва да бъдат организирани на регионален принцип от по-горния съд, спрямо съда за който се отнася конкурса, като комисията следва да бъде съставена само от действащи магистрати. Част от членовете на комисията трябва да бъдат от друг съдебен район, с оглед гарантиране обективното оценяване на кандидатите и избягване на субективния елемент.

С оглед разширяване на съдийското самоуправление считам, че изслушването на кандидатите за Административни ръководители от Общото събрание на съответния съд е много добро решение. ВСС следва да обръща голямо внимание на протоколите от изслушването на кандидатите от Общото събрание на съответния съд, като именно

изложеното в тях следва да формира становището на Съвета по отношение на всеки отделен кандидат за Административен ръководител.

V. Дисциплинарна дейност

Дисциплинарната дейност на Висшия съдебен съвет е тази дейност, която има най-големи последици за професионалната кариера на всеки съдия. Смятам, че при всяко конкретно дисциплинарно производство следва да бъде изслушван конкретния инспектор извършил проверката, а не само Главния инспектор. В последствие да се обсъждат и съпоставят резултатите от провежданите проверки, с цел уеднаквяване на стандартите, като се създадат единни и ясни правила, които да се прилагат еднакво спрямо всички съдии за да се избегне на усещането за избирателен подход към конкретни колеги. Въз основа на тези единни правила и критерии в сходни случаи следва да има идентично определено дисциплинарно наказание, разбира се при отчитане на изискванията на чл. 309 от ЗСВ – тежест на нарушението, формата на вината, обстоятелствата при които е извършено, поведението на нарушителя, с оглед индивидуализация на дисциплинарното наказание.

VI. Бюджет и финанси

Бюджета е от съществено значение за независимост на съдебната система. Един от основните ми приоритети в тази област ще бъде да се гарантира приложението на законовата формула заложена в чл. 218 от ЗСВ за периодична, актуализация на заплатите на заетите в съдебната система, която да бъде минимум веднъж годишно.

Считам, че Висшият съдебен съвет трябва да преосмисли политиката си относно разходите на магистратите, живеещи в едно населено място, а работещи в друго, като възстанови изплащането на пътни разходи съгласно чл. 30, ал. 2 от ПМС № 324 от 2009 г.

Нужно е да се вземат мерки за плавно повишаване на размера на допълнителните възнаграждения за придобит на място по-горен ранг, като в рамките на следващият мандат на ВСС те достигнат до около 80-85 % от възнаграждението на съдия от съответното по-горно ниво. Според мен така поне частично ще отпадне на напрежението в системата във връзка с кариерното израстване.

Според мен ВСС следва активно да работи да се увеличи събираемостта на присъдените в полза на съдебната система суми. Това с оглед големия обем на задълженията може значително да се подпомогне бюджета ѝ.

ВСС следва активно да се включва в обсъждането на самия законодателен процес, във връзка с формиране на единния бюджет на съдебната власт, като отстоява своята позиция пред законодателната и изпълнителна власт.

Ако бъде избран за член на ВСС, ще се стремя да защитавам интересите на колегите и ще използвам всички законови възможности да отстоявам позициите си. Всеки от така заявените от мен основни приоритети ще бъде доразвиван в пряката ми работа, след обсъждане със съдиите на всички нива. Наясно съм, че реформата в съдебната система следва да продължи, но за да стане тя независима, ефективна и компетентна и да се преодолее усещането за липса на справедливост, в нея трябва да работят честни и почтени хора, които неотклонно да следват принципите на морала и честността в работата си. В още по-голяма степен това се отнася до членовете на ВСС, който са лицето на системата.

Изготвил концепцията: _____

(Роман / Николов)